

Clypeus Theologiæ Thomisticæ

In Tres Partes Divisus, Et Quinque Voluminibus Comprehensus
Tractatus de Prædestinatione, de Trinitate, de Angelis, & de homine

Gonet, Jean-Baptiste

Coloniæ Agrippinæ, 1671

§. III. Duo corollaria notatu digna,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77146](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77146)

missio peccati non ex effectus reprobationis. A
Consequencia videtur manifesta, nullus enim
effectus potest suam causam præcedere. Antecedens
verò probatur: nam, ut supra ostendimus,
voluntas damnandi aliquem, supponit prævisionem
peccati numquam remittendi, & consequenter
ejus permissionem.

533 Respondeo primò, distinguendo Antecedens.
Est prior voluntate reprobandi, reprobatione
positivà, quæ importat voluntatem damnandi
& infligendi penam æternam damni & sensûs,
concedo Antecedens, Reprobatione negativà,
quæ dicit solum voluntatem excludendi à gloria,
ut beneficio indebito, nego Antecedens. Hæc
enim voluntas prius in Deo concipitur, quam
voluntas permittendi peccatum: quia, ut supra
dicebamus, sicut in consequendo finem, connaturalis
agens incipit ab intentione illius, & postea
procedit ad eligenda media consecutiva illius:
ita in deficiendo à fine, connaturalis incipit
ad voluntate defectus ab illo, quam à voluntate
defectus à mediis. Unde sicut in prædestinatione
prior est in Deo voluntas glorificandi electos,
quam voluntas dandi gratiâ & merita, quæ
sunt media ad vitam æternam conducentia. Ita
in reprobatione, prius in Deo concipitur voluntas
excludendi reprobum à gloria, quam voluntas
permittendi peccatum actu, quia talis
permissio habet rationem mediæ ad illum finem
conducentis.

534 Secundò respondent aliqui cum Capreolo: etiam
voluntatem damnandi, & infligendi penam
damni & sensûs, esse in Deo priorem voluntate
permittendi peccatum. Quam responsionem
explicant, prænotando ex D. Thoma supra
quæst. 19. art. 9. in corpore: quod pena potest
considerari dupliciter, vel per se, ut pena est, &
malum ejus cui infligitur, vel ratione adjuncti,
& quatenus est manifestativa iustitiæ vindicativæ
Dei, qualiter de illa gaudent beati, & Deus
illam vult, absque eo quod dicatur odio habere
homines. Quæ doctrinâ supposita dicunt, quod
licet pena, ut pena est, non sit volita & intenta
à Deo antecedenter ad prævisionem culpæ, ejusque
permissionem, bene tamen quatenus est utilis
ad manifestationem vindicativæ iustitiæ, seu
quatenus in eo relucet bonum divinæ iustitiæ,
quod est per se volitum & intentum à Deo. Hæc
solutio sustineri potest, dummodo addatur quod
voluntas damnandi, seu infligendi penam, quatenus
in ea relucet bonum iustitiæ divinæ, est
prior in genere causæ finalis prævisione & permissione
culpæ: ab ea tamen dependet & est illa
posterior in genere causæ materialis seu occasio-
nalis. Nam, ut supra ostendimus, cum posterioritate
in genere causæ materialis stare potest prioritas
in genere causæ finalis, eò quod causæ sint
sibi invicem causæ, & quod est prius in uno
genere, potest esse posterius in alio.

S. III.

Duo corollaria notatu digna.

535 EX dictis in hac disputatione inferes primò,
hunc ordinem esse statuendum in actibus
divini intellectus & voluntatis, ad reprobationis
negotium concurrentibus. Primò Deus voluit
voluntate antecedente, omnes homines salvos
fieri, & simul decrevit dare omnibus hominibus
in suo capite iusticiam originalem, cum
hac conditione, quod si illam conservaret, etiam
in posteros eam transfunderet; simulque voluit

ipsi dare auxilia sufficientia ad illius conservationem. Postea in alio signo rationis, propter aliquem
occultum finem, vel propter finem generalis providentiæ, quæ unamquamque creaturam
secundum suam naturæ conditionem gubernat, voluit Adamo denegare auxilium efficax,
cujus subtractione prævidit quod deficeret ab originali iustitiâ, & ex permissio ac præviso originali peccato,
sumpsit occasionem ostendendi suam misericordiam in Christi Incarnatione, quem decrevit in tertio signo mittere pro redemptione
humani generis à peccato originali, & ab aliis actualibus, quæ in illo pro tunc, ut in causa, & veluti in radice, prævidit. Deinde in quarto signo rationis, ex omnibus hominibus quos infectos originali peccato prævidit, efficaciter
ex meritis Christi venturi quosdam elegit ad gloriam, & alios in penam ejusdem originalis peccati, & ad ostensionem suæ iustitiæ erga illos, & majoris misericordiæ erga electos, voluit
permittere ut deficerent à consecutione gloriæ, seu positive eis non voluit gloriam. In quinto autem signo rationis, ex vi hujus intentionis, excogitavit media apta ad consecutionem talis finis, & videns in aliquibus hominibus esse aptum
medium in solo originali peccato eos relinquere, in alijs vero permittit ut cadant in hæc vel illa peccata actualia, ac in illis perseverent, hæc permissiones per subsequenter electionem approbavit. Et tandem in sexto signo, per actum imperij sui intellectus, hæc media ad prædictum finem ordinavit: in qua ordinatione mediæ, formaliter consistit reprobatio, ut supra ostendimus.

Inferes secundo: Voluntatem antecedentem quæ Deus vult omnes homines salvos fieri, posse dici conditionatam, non solum in sensu supra nobis art. 2. exposto, quia scilicet Deus vellet efficaciter
omnes homines salvos fieri, si hoc pateretur naturæ defectibilitas suavitè gubernanda, sed etiam quia Deus vellet illos salvare, & efficaciter ad vitam æternam perducere, nisi eos videret peccato originali infectos, & nisi illos primi
culpa parentis odiosos & execrabiles fecisset. Patet hoc ex dictis articulo præcedenti, ubi ex doctrina D. Augustini & S. Thomæ ostendimus, causam motivam reprobationis in hominibus fuisse peccatum originale. Cui sententiæ favet etiam D. Gregorius libro 4. Moral. ubi ait: *Si primum
nulla peccati putredo corrumpere, nequaquam ex se filios gehennæ generaret, sed in qui nunc per Redemptorem salvandi sunt, soli ab illo electi nascerentur.* Quod Gregorij dictum explicat S. Thomas quodlib. 5. art. 8. his verbis: *Quod verum Gregorius dicit, quod si primus homo non peccasset, nequaquam ex se filios gehennæ generaret, in dubio verum est; non enim in filios transfunderet peccatum originale, secundum quod homines filij iræ nascerentur, quod autem subdit, quod hi soli qui nunc salvandi sunt nascerentur, intelligendum est quod pronomen facti simplicem demonstrationem, quia videlicet soli electi nascerentur, quantum est ex ratione originis, non autem demonstrationem personalem, quia alia persona essent hominum qui salvarentur. Hæc S. Thomas, quibus Gregorium exponit, quod si primus peccator non peccasset, soli electi generarentur, licet non essent iidem qui modo salvantur, ex qua doctrina clarè convincitur, quod de facto quotquot reprobatii sunt, propter peccatum originale reprobatii fuerunt.*

ARTICULUS V.

An Deus det omnibus reprobis media ad salutem sufficientia?

§. I.

Referuntur sententia, & prima conclusio statuitur.

Hanc questionem hic inserimus, tum quia de illa hic tractant omnes ferè Theologi, tam domestici, quam extranei: tum etiam, quia eius resolutio necessaria est ad omnes reprobationis effectus perfectè intelligendos.

Tres autem circa illam reperio Authorum sententias. Prima docet omnibus reprobis dari à Deo media ad salutem sufficientia. Ita Suarez libro de providentia circa reprobos cap. 1. & sequentibus, & alii Recentiores communiter.

Secunda distinguit inter adultos & parvulos, & asserit illis media sufficientia ad salutem conferri, se his autem istis. Hanc tenet Vazquez hic disp. 96. & 97. asserens illam docere omnes Theologos alicuius notæ.

Tertia verò non omnibus reprobis, etiam adultis, media ad salutem sufficientia conferri, sed quosdam adultos & parvulos in pœnam peccati mortalis, actualis, vel originalis, illis privari existimat. Hanc docent Bannez hic art. 3. dub. 3. ZumeL art. 4. concl. 7. Gonzalez disp. 77. sect. 3. Joannes à S. Thoma disp. 10. art. 3. Alvarez de auxiliis disp. 112. concl. 3. Aravius 3. p. quaest. 86. & eruditus Episcopus Oxoniensis, in manuscriptis Tractatibus de reprobatione, dubio 2. eamque probabiliorē reputatione Ledesina quaest. unica de auxiliis art. 16. dicto 4.

Ex extraneis verò illam tenent Abulensis in cap. 4. Exodi quaest. 12. & in 2. cap. Deuteron. quaest. 10. Gregorius Arimianensis in 1. dist. 46. quaest. unica post medium. Adrianus quaest. 3. de pœnit. Henricus quodlib. 8. quaest. 5. Rossensis in refutatione art. 36. Lutheri. Michael Medina lib. 3. de recta fide in Deum. Villegas 1. p. contr. 1. 6. cap. 2. & 3. Denique Ruardus Taper, licet asserat oppositam sententiam videri magis piam, hanc tamen putat esse doctrinam Patrum magis conformem; ipseque Vazquez 1. p. disp. 97. cap. 3. agnoscit eam esse apertè sententiam Augustini, cujus autoritate nollit suam sententiam confirmare. Et cum pro se quadam Prosperi & Fulgentii testimonia protulisset, fatetur tamen sibi esse suspecta, quod diligentissimi & exactissimi Augustini Discipuli sint, & oppositam videntur sequi sententiam, ut ex testimonio superiori capite in prima classe relatis constat. Et quod annotatione singulari dignissimum est, cum loca quæ in illo capite asserit ex duobus illis SS. Patribus, nihil aliud contineant, quàm quod ex primis definitionibus Tridentini sess. 6. cap. 11. nimirum quod Deus sua gratia iustificatos non deserit, nisi ab eis deseratur: Si ea illi suspecta sint, debet consequenter Tridentini definitio illi reddi suspecta. Subiit idem Author in fine eiusdem capitis, quod temere affirmabimus, auxilium sufficiens alicui denegari. Atque (inquit) ab Augustino, & aliis qui id docuerunt, petere possumus, videntur huius voluntatis Dei certiores fuerint effecti? Loca enim Scriptura, si qua sunt qua priori sententia favere videantur, cap. 6.

A facile declarabimus. Quamvis verò Vazquez Scripturæ sensum Augustino certius vel profundius penetraverit? Vel sola huius S. Patris autoritas, magis nobis sufficere non valeat, quàm quacumque ratiuncula Vazquez? qui etiam 1. 2. disp. 193. cap. 4. num. 39. sibi etiam conformis, hanc eandem sententiam, omnibus auxilia sufficientia dari negantem, profiteretur esse Augustini & Discipulorum eius doctrinam. *Mihi verò (inquit) in hac parte non probatur doctrina Beati Augustini, sed existimo esse aliter philosophandum.* Sed quomodocumque philosophetur Vazquez, pro resolutione huius gravissimæ difficultatis,

Notandum est cum Banne, Alvare, ZumeL, & aliis Thomistis citatis, quòd quando quaritur, an Deus det omnibus reprobis media seu auxilia sufficientia, Verbum *Dare* potest accipi dupliciter. Primò ut est correlativum ad recipere, & quatenus denotat intrinsecam receptionem & applicationem divinorum auxiliorum. Secundo modo sumitur, prout significat idem quòd preparare & offerre in communi, seu paratum esse, quantum est ex parte sua, illa conferre.

Dico ergo primò: Si *ly Dare* sumatur, prout significat idem quòd preparare seu offerre in communi, Deus omnibus reprobis tam parvulis quàm adultis dat media seu auxilia ad salutem sufficientia.

Probatur breviter: Deus habet voluntatem antecedentem de salute omnium hominum, quæ non solum est voluntas signi, sed etiam beneplaciti, ut Tractatu præcedenti ostensum est: Atqui proprius huius voluntatis effectus est preparare media seu auxilia ad salutem sufficientia, ut ibidem declaravimus; Ergo Deus omnibus hominibus dat auxilia ad salutem sufficientia, si *ly Dare* accipiat, prout significat idem quòd preparare, seu offerre in communi.

Præterea, ut ibidem contra Jansenium ostendimus, Christus pro omnibus mortuus est: At passio Christi pro omnibus oblata, causa est sufficiens salutis omnium, & veluti generalis quædam apotheca, continens omnia media, seu remedia ad salutem necessaria, & fons ille de quo dicitur Zachar. 13. *In illa die erit fons patens domus David, & habitantibus Hierusalem, in ablutionem peccatoris & menstruatæ:* Ergo idem quòd prius.

§. II.

Statuitur secunda conclusio.

Dico secundò: Si *ly dare* sumatur, prout est correlativum ad recipere, & prout significat ipsam intrinsecam receptionem auxiliorum, Deus non dat omnibus reprobis media seu auxilia ad salutem sufficientia, sed plures illis privantur in pœnam peccati mortalis, actualis, vel originalis. Ita docent Thomistæ supra citati.

Probatur primò ex Augustino de corrept. & gratia cap. 11. ubi ait: *Si hoc adiutorium vel Angelo vel homini, quamprimum facti sunt, desisset, quoniam non aliis natura facta erat, ut sine divino adiutorio manere posset, si vellet, non unquam sua culpa cecidissent.* Adiutorium quippe desisset, sine quo manere non possent. Nunc autem quibus deest tale adiutorium, iam pena peccati est. Ubi Augustinum loqui de adiutorio gratiæ sufficientis, fatetur Vazquez 1. p. disp. 97. cap. 2. Et patet primò, quia loquitur de adiutorio sine quo, ut patet ex verbis immediate præcedentibus; adiutorium autem sine quo, apud